

Znak: WZPS-5.431.1.11.2024.JJA

Szczecin, 21 listopada 2024 r.

Pani
Lidia Tomin
Dyrektor
Centrum Placówek
Opiekuńczo-Wychowawczych w Chojnie

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej¹ oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli², w dniach 6-10 maja 2024 r. została przeprowadzona kontrola w trybie zwykłym w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 4 w Trzcińsku-Zdroju, mieszczącej się przy ul. Dworcowej 1. Czynności kontrolne były również prowadzone w Centrum Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Chojnie, ul. Podmurze 4a. Kontrolę na podstawie upoważnienia nr 52/2024 z 17 kwietnia 2024 r. przeprowadził zespół inspektorów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w składzie: Justyna Jarczewska – starszy inspektor wojewódzki – osoba kierująca zespołem oraz Renata Karwowska – główny specjalista. Przedmiotem kontroli były zagadnienia dotyczące działalności placówki w zakresie standardu świadczonych usług, standardu opieki i wychowania oraz kwalifikacji zatrudnionych osób w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 10 maja 2024 r.

akta kontroli str. 1-14

Podstawy dokonanych ustaleń:

- informacje przekazane przez dyrektora centrum,
- anonimowe ankiety oraz rozmowy przeprowadzone wśród 6 wychowanków,
- oględziny pomieszczeń placówki,
- pisemne informacje udzielone przez 7 wychowawców i 2 specjalistów,
- dokumentacja prowadzona w placówce i centrum.

¹ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177 ze zm.)

² Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r. poz. 1477)

Działalność placówki w zakresie objętym kontrolą oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami³.

Informacje ogólne o kontrolowanej jednostce.

osoba kierująca jednostką w okresie objętym kontrolą	Placówką kieruje pani Lidia Tomin, dyrektor Centrum Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Chojnie. W okresie objętym kontrolą nie było zmian na stanowisku dyrektora.	
zezwolenie wojewody	Decyzja Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 9 lipca 2021 r.	
typ placówki	socjalizacyjna, interwencyjna	
liczba miejsc określona w regulaminie placówki	14	
wychowankowie	liczba dzieci umieszczonych na dzień kontroli	15
	wiek najmłodszego dziecka/najstarszego wychowanka lub osoby pełnoletniej	3/20 lat
	liczba dzieci poniżej 10 roku życia	3
	liczba dzieci mieszkających poza placówką	5
	dzieci systematycznie urlopowane do domu rodzinnego	0
	liczba dzieci, których rodzice mają ograniczoną władzę rodzicielską/zawieszoną/są pozbawieni władzy/sieroty/dzieci przyjęte na wniosek rodzica/osoby pełnoletnie/dzieci wychowanek	7/0/5/0/0/2/1
pracownicy placówki i centrum	dyrektor	1
	wychowawcy	7
	psycholog	-
	pedagog	1
	pracownik socjalny	1
	administracja i obsługa	6

akta kontroli str. 15-24

³ Do oceny kontrolowanego podmiotu stosuje się 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami i negatywna.

Oceny działalności dokonano na podstawie szczegółowej analizy realizacji przez placówkę następujących zadań.

1. Kwalifikacje zatrudnionych osób.

W placówce do pracy z dziećmi na dzień rozpoczęcia kontroli zatrudnionych było 7 wychowawców, którzy posiadali kwalifikacje zgodne z wymogami określonymi w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W aktach osobowych wychowawcy [tekst wyłączony z jawności] w okresie od 24 czerwca 2023 r. do 3 kwietnia 2024 r. brakowało zaświadczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań do pracy w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Stanowi to naruszenie art. 98 ust 3pkt. 4 ustawy.

Wsparcie specjalistyczne zapewniał pedagog, który posiadał kwalifikacje zgodne z ustawą.

Zgodnie z art. 98 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej osoby zatrudnione w placówce: wychowawca, pedagog, psycholog, osoba prowadząca terapię, pracownik socjalny, opiekun dziecięcy mają prawo do korzystania z poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego. Wychowawcy oraz specjaliści mają zapewniony dostęp do szkoleń a także uczestniczą w zespołach samokształceniowych. W okresie objętym kontrolą uczestniczyli między innymi w szkoleniach: Jesteś w stresie, przyjdź w dresie, Niska samoocena u dziecka, jak budować pewność siebie, Fomo i nadużywanie nowych technologii, Uczeń z ADHD – jak pomóc mu w radzeniu sobie z trudnościami, Depresja nastolatków – jak ją rozpoznać, zrozumieć i pokonać, Wzmacnianie kompetencji wychowawczych rodziny oraz wzmacnianie kompetencji pracowników pomocy społecznej w obszarze pracy z rodziną, Niezbędnik edukacyjny dziecka z alergią, Uczeń w kryzysie psychologicznym. Ponadto wychowawcy uczestniczyli w zespołach samokształceniowych: Seksting oraz cyberprzemoc – główne wyzwania związane z nieumiejętnym używaniem mediów cyfrowych przez młodzież, Co zrobić jeżeli dziecko nie jest gotowe do pójścia do szkoły, Radzimy sobie z emocjami – Jak znaleźć radość gdy świat stale zawodzi, Zaburzenia odżywiania – problem współczesnej młodzieży, Zaburzenia odżywiania – jak rozmawiać o pierwszych objawach z dzieckiem, Poradnik wychowawcy – odrabiamy lekcje.

akta kontroli str. 25-55, 77-126

2. Przestrzeganie praw dziecka.

znajomość praw przez dzieci uwzględnianie zdania dziecka	W anonimowych ankietach oraz rozmowie z kontrolującymi dzieci wskazały, że znają swoje prawa. Wymienili m.in. prawo do: oglądania, wychodzenia na dwór, słuchania muzyki, korzystania z uczelni. Podopieczni wskazali też, że w placówce mogą: dzwonić do rodziny, zapraszać do placówki koleżanki i kolegów, posiadać swoje rzeczy, do których nikt nie ma dostępu (telefon, szafka), korzystać z telewizji, komputera oraz internetu, realizować swoje zainteresowania (malarstwo, gra w piłkę nożną, pływanie na basenie) i obchodzić swoje święta. Mieli zapewnione prawo m.in. kontaktów z rodzicami. Dzieci wskazały, że mogą wyrazić swoje zdanie w kwestiach, które ich dotyczą. Na zasięgnięcie opinii podopiecznych wskazali również wychowawcy.
dostępność telefonów	Numery telefonów były dostępne dla wychowanków.

do Rzecznika Praw Dziecka i Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie	
utrzymywanie kontaktów z rodzicami/osobami opiekującymi się dzieckiem bezpośrednio przed umieszczeniem w placówce/ rodzeństwem i dalszą rodziną/zapewnienie miejsca do spotkań z rodzicami, rodzeństwem i innymi osobami bliskimi uzgadnianie decyzji dotyczących dziecka z jego rodzicami/opiekunami prawnymi	<p>Zarówno wychowankowie jak i pracownicy wskazali, że rodzice i inne osoby bliskie mogą odwiedzać dzieci w placówce. Jako sposoby utrzymywania związków emocjonalnych dzieci z rodzinami, pracownicy wskazali:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kontakt telefoniczny, – rozmowy o potrzebach i oczekiwaniach dziecka, – wizyty w domu rodzinnym wychowanka, – kontakt z rodziną na terenie placówki, – zachęcanie rodziców do udziału w życiu dziecka (znaczące wydarzenia, uroczystości), – regularny kontakt z dzieckiem, – angażowanie rodziny w proces opieki nad dzieckiem, – regularne informowanie rodziców o postępach i osiągnięciach dziecka, stanie zdrowia, zachowaniu, – pedagogizacja rodziców i ustalanie wspólnego toru działania z jak najlepszym efektem dla dziecka i jego rodziny, – urlopowania do domu rodzinnego. <p>Placówka dysponuje warunkami lokalowymi umożliwiającymi organizowanie spotkań z rodzinami i innymi osobami bliskimi.</p> <p>Zgodnie z informacjami przekazanymi przez pracowników, decyzje dotyczące dzieci uzgadniane są z ich rodzicami lub opiekunami prawnymi.</p>
rozdzielanie rodzeństw po umieszczeniu w placówce	W okresie objętym kontrolą nie rozdzielono żadnego rodzeństwa.
relacje pomiędzy dziećmi i pracownikami	<p>W ankietach i rozmowie wychowankowie określili swoje relacje z pracownikami. Czworo wychowanków nie wskazało żadnej osoby, która traktowałaby ich źle. Jedna osoba wskazała [tekst wyłączony z jawności]– nie krzyczy na dzieci, które coś zrobiły, tylko na starszych, [tekst wyłączony z jawności]– krzyczała na mnie w dzień urodzin. Dwie osoby wskazały [tekst wyłączony z jawności]</p> <p>Powyższe informacje przekazano dyrektorowi centrum celem przyjrzenia się sprawie a w razie stwierdzenia nieprawidłowości podjęcie stosownych działań.</p> <p>Pracownicy swoje relacje z wychowankami określili jako oparte na wzajemnym szacunku i zrozumieniu oraz na współpracy. Dwie osoby dodatkowo wskazały, że na jednostronnej aktywności i braku zaangażowania ze strony dzieci, oraz jedna dodatkowo, że oparte na negowaniu propozycji przez dzieci.</p>
Wyniki obserwacji dzieci	Przeprowadzone obserwacje wskazały na prawidłowe

<p>przeprowadzonej w dniu 6 maja 2024 r.</p>	<p>relacje pomiędzy dziećmi a wychowawcami, którzy w tym dniu pełnili dyżur. Pracownicy do dzieci zwracali się po imieniu. Wychowankowie byli zadbani pod względem higienicznym, ich ubiór nie budził zastrzeżeń. Po przyjeździe młodszych dzieci ze szkoły wychowawca rozmawiał z wychowankami. Następnie w czasie wolnym, wychowankowie spędzali czas na podwórku, gdzie jeździli na rowerach, bawili się z dziećmi z sąsiedniej placówki. Jedna wychowanka rozmawiała z wychowawcą.</p>
<p>praca indywidualna wychowawcy kierującego procesem wychowawczym dziecka</p>	<p>Wychowankowie potrafili wskazać swojego wychowawcę „prowadzącego”. Dzieci stwierdziły, że wychowawcy chodzą z nimi do lekarzy, na zakupy. Jedna osoba wskazała, że wychowawca nie chodzi z nią na zakupy ponieważ woli sama iść. Cztery osoby wskazały, że wychowawcy nie spędzają z nimi czasu indywidualnie. Dwie osoby wskazały, że spędzają wychowawcy z nimi czas indywidualnie i wtedy rozmawiają. Pracownicy jako formy pracy indywidualnej wskazali m.in. wspólne zakupy, rozmowy, wizyty w domu rodzinnym wychowanki, nadrabianie zaległości szkolnych, wspólne porządkowanie i zmiana aranżacji pomieszczeń, słuchanie muzyki z wychowanką, wyjście na spacer, wizyty lekarskie, kontakt telefoniczny z wychowanką załatwianie prostych spraw codziennych, urodziny wychowanki.</p>
<p>nagrody stosowane w placówce</p>	<p>Wśród nagród stosowanych w placówce wychowankowie wymienili: słodycze, satysfakcję, wyższe kieszonkowe, nagrodę pieniężną, pochwały. Dwie osoby wskazały, że nie ma. Wychowawcy wskazali jako nagrody: podwyższenie kieszonkowego, pochwała słowna i pisemna, wyjazd do kina, wypłacanie dodatków do kieszonkowego, zwiększenie kieszonkowego, pozytywne wpisy, wyróżnienie przez wychowawcę, dyrektora. Jeden wychowawca wskazał jako formę nagrody „realizacja hobby wychowanka”. Wskazuje się, że realizacja hobby nie powinna być traktowana zarówno przez dzieci jak i wychowawców jako forma nagrody, ale jako integralną część procesu wychowawczego i rozwoju dziecka.</p>
<p>kary stosowane w placówce</p>	<p>Na pytanie dotyczące kar stosowanych w placówce, wychowankowie wskazali: kara na telefon, kara na spotkania ze znajomymi, zakaz wyjścia na dwór, niższe kieszonkowe, notatka, zakaz TV. Trzy osoby wskazały, że nie można wychodzić z pokoju (dwie osoby wskazały, że nawet cały dzień). Jest to forma kary izolacyjnej i nie powinna być stosowana. Wychowawcy jako stosowane kary wskazali: przydział dodatkowego obowiązku – dyżuru, obniżenie kieszonkowego, upomnienie słowne, nagana ustna, nagana z wpisem do akt, notatka za negatywne zachowanie, ograniczenie przywilejów, izolacja czasowa (3 min) w celu wyciszenia emocji, ograniczenie wyjść poza</p>

	placówkę, ograniczenie czasowe oglądania telewizji. Wskazuje się, że przydział dodatkowego dyżuru nie może być traktowany jako forma kary, ale jako naprawa wyrządzonej szkody np. posprzątanie pomieszczenia zabrudzonego przez dziecko.
tryb odwoławczy od kary	Wychowankowie wskazali, że jeśli nie zgadzają się z karą to nic nie mogą zrobić. Pracownicy wskazali, że wychowanek ma prawo odwołać się pisemnie od nałożonej kary do dyrektora placówki. Wskazano dyrektorowi centrum, aby zapoznać wychowanków i okresowo przypominać o procedurze odwoławczej od kary.
uczestniczenie w praktykach religijnych zgodnie z deklarowanym wyznaniem	Zgodnie z informacjami uzyskanymi w trakcie kontroli wychowankowie mogą uczestniczyć w praktykach religijnych np. w mszach świętych, przyjmowaniu sakramentów, uczestnictwie w spotkaniach bożonarodzeniowych, obchodzeniu świąt zgodnie z praktykowaną religią, w lekcjach religii, wyjazdy pielgrzymkowe, oazowe.
konieczność zmian w placówce na jakie wskazały dzieci	Na pytanie dotyczące konieczności zmian w placówce dzieci wskazały: aby nie oddawać telefonu na noc, pory kolacji, wychowanków, mieć swój ogródek, oraz aby kuchnia nie była zamykana na noc. Jedna osoba wskazała, że nic nie chce zmienić w placówce. Powyższe informacje przekazano dyrektorowi centrum celem ewentualnego uwzględnienia w pracy wychowawczej.

Na pytanie o występowanie w placówce zachowań przemocowych dzieci odpowiedziały następująco:

	nie	spotkało mnie	widziałem	kto był sprawcą?	
				dorośli	dziecko
agresja fizyczna (kopanie, bicie, szarpanie, itp.)	1	4	1	0	4
agresja słowna (wzywiska, wyśmiewanie, obrażanie, itp.)	0	3	2	0	5
przemoc (zmuszanie do określonego zachowania się, zastraszanie, prześladowanie, gnębienie, poniżanie)	3	1	1	0	2
wymuszanie, wyłudzenie pieniędzy lub innych rzeczy, kradzież	2	2	1	0	3
namawianie do stosowania środków odurzających (alkohol, narkotyki, dopalacze)	4	2	0	0	2

Z przeprowadzonej ankiety oraz rozmowy z wychowankami wynika, że w placówce pojawiają się zachowania przemocowe wśród wychowanków (często między rodzeństwami). Żadne dziecko nie wskazało jako sprawcę zachowań przemocowych osoby dorosłej.

Na pytanie o występowanie w placówce zachowań przemocowych, pracownicy wskazali na występowanie agresji: fizycznej (popychanie, szarpanie, kopanie, bicie,

szczypanie, drapanie, plucie), emocjonalnej (wykluczanie, odrzucanie, manipulowanie, rozpowszechnianie plotek), werbalnej (obraźliwe słowa, wyśmiewanie, poniżanie, wulgaryzmy, wyzwiska).

Wśród podejmowanych działań niwelujących te zachowania pracownicy wskazali: rozmowy, obniżenie kieszonkowego, ograniczenie korzystania z telefonu, wsparcie emocjonalne, edukacja, warsztaty dotyczące przemocy, pomoc psychologiczna, próby wyciszenia złych emocji, rozmowa dyscyplinująca i motywująca do zmiany zachowania, wyciągnięcie konsekwencji, rozmowa indywidualna i grupowa w razie potrzeby, omawianie na chłodno zaistniałych sytuacji, organizowanie zajęć mających na celu rozładowanie napięcia emocjonalnego, piętnowanie negatywnych wzorców zachowań, propagowanie kulturalnego zachowania, mediacje, uczenie negocjacyjnego i konstruktywnego rozwiązywania konfliktów, udział w spotkaniach ze specjalistami.
akta kontroli str. 15-24, 56-126

3. Zasadność pobytu dziecka w placówce oraz działania podejmowane na rzecz powrotu wychowanków do rodziny i utrzymywania przez nich kontaktów z rodzicami.

Dzieci umieszczone w placówce na dzień kontroli posiadały postanowienia sądu o zabezpieczeniu ich w pieczy zastępczej oraz skierowania wydane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie.

Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci zweryfikowano na podstawie dokumentacji 13 osób umieszczonych w placówce na dzień kontroli.

rotacja dzieci w placówce	W kontrolowanym okresie do placówki przyjęto 27 wychowanków i tyle samo ją opuściło, z czego 9 dzieci powróciło do domu rodzinnego, 7 umieszczono w rodzinie zastępczej, 5 przeniesiono do innej placówki opiekuńczo-wychowawczej a 6 się usamodzielniało.
liczba kontrolowanych posiedzeń zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka	Skontrolowano 25 posiedzeń.
terminowość dokonywania ocen – nie rzadziej niż co 3/6 miesięcy	W przypadku rodzeństwa dwuosobowego od ponad 8 miesięcy (od 1 września 2023 r. do dnia kontroli) nie dokonano oceny sytuacji dziecka. Stanowi to naruszenie art. 138 ust. 1 ustawy zgodnie z którym, <i>zespół dokonuje okresowej oceny sytuacji dziecka w miarę potrzeb nie rzadziej niż co pół roku, a w przypadku dziecka w wieku poniżej 3 lat nie rzadziej niż co trzy miesiące.</i> Pozostałe kontrolowane oceny zasadności pobytu dziecka w placówce dokonywane były z zachowaniem obowiązujących przepisów.
zasadność pobytu dzieci w placówce	Ocena zasadności osób poniżej 18 roku życia dokonywana była na zespołach. Pobyt 9 dzieci uznano za zasadny, a czwórki niezasadny z czego 3 powinno wrócić do rodziny a 1 dziecko powinno być umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej.
niewłaściwe przekazywanie wniosków zespołu do	W kontrolowanych przypadkach wnioski zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka nie zawsze były przekazywane do sądu. Natomiast do ośrodka adopcyjnego

sądu i ośrodka adopcyjnego	w ogóle nie były przekazywane. Stanowi to naruszenia art. 138 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
skład zespołów	W przypadku [tekst wyłączony z jawności]brak zaproszeń dla rodziców (matka – 1 zespół, ojciec – 3 zespoły), w przypadku [tekst wyłączony z jawności]– brak zaproszenia ośrodka adopcyjnego na zespół 1 września 2023 r. Stanowi to naruszenie art. 137 ust. 1 ustawy. W pozostałych przypadkach placówka zapraszała na posiedzenia zespołu wszystkie wymagane przepisami osoby i instytucje.
umieszczanie i przebywanie w placówce dzieci poniżej 10 roku życia	W placówce, w okresie objętym kontrolą nie umieszczono dzieci poniżej 10 roku życia. Na dzień kontroli w placówce przebywało 3 dzieci poniżej 10 roku życia, dwójka dzieci to obywatele Ukrainy, którzy przybyli do Polski w związku z konfliktem zbrojnym na terenie kraju i przebywają za zgodą wojewody, natomiast kolejna osoba to dziecko wychowanki.
stosowanie art. 100 ust. 4a ustawy – regulowanie sytuacji prawnej wychowanków	W kontrolowanym okresie przepis dotyczył 2-osobowego rodzeństwa. W terminie wystąpiono z wnioskiem do sądu, do którego dołączono opinię podmiotu organizującego pracę z rodziną. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.
zgłaszanie dzieci z uregulowaną sytuacją umożliwiającą przysposobienie do ośrodków adopcyjnych	W okresie objętym kontrolą przepis dotyczył 1 dziecka. W aktach było zgłoszenie do ośrodka adopcyjnego, jednak opinie wynikające z art. 139a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nie były sporządzone na zespole do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka a przez koordynatora i dyrektora. Stanowi to naruszenie powyższego przepisu.
działania na rzecz jak najkrótszego pobytu dzieci w placówce/współpraca z innymi instytucjami na rzecz powrotu wychowanków do rodziny	W placówce na dzień kontroli wśród 13 niepełnoletnich wychowanków, w 5 przypadkach rodzice pozbawieni byli władzy rodzicielskiej, w 7 przypadkach - władza rodzicielska była ograniczona. Placówka podejmowała działania na rzecz jak najkrótszego pobytu – dokonywane były okresowe oceny sytuacji dziecka, po dokonaniu oceny zasadności wnioski przekazywano do sądu. W okresie kontrolnym 9 dzieci powróciło do domu rodzinnego.

akta kontroli str. 15-24, 56-76, 141-326

4. Działania placówki wobec dziewcząt w ciąży i rodziców z dziećmi.

W kontrolowanym okresie w placówce nie przebywała wychowanka w ciąży. W placówce przebywała pełnoletnia wychowanka ze swoim dzieckiem. Miała zapewnione odpowiednie warunki mieszkaniowe, do dyspozycji odrębny pokój dla siebie i swojego dziecka. Wychowanka po urodzeniu dziecka pozostawała pod kontrolą poradni ginekologicznej oraz położnej. Miała również zapewnione wsparcie specjalistyczne. Wychowanka kontynuuje naukę, podczas pobytu w szkole, opiekę nad dzieckiem sprawują wychowawcy.

akta kontroli str. 327-329

5. Warunki lokalowe.

Placówka posiada warunki lokalowe określone w § 18 ust. 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej⁴. Placówka dysponuje 19 miejscami do spania w pokojach 1, 2 i 4-osobowych, wszystkie odpowiednio oświetlone, wyposażone w łóżka i szafę na ubrania i rzeczy osobiste. W placówce znajdują się łazienki wraz z toaletami oraz miejscem do prania i suszenia. Do dyspozycji wychowanków jest: aneks z jadalnią umożliwiające wspólne przygotowywanie posiłków, zapewniające odpowiednie warunki do przechowywania i obróbki żywności oraz pomieszczenie pełniące funkcję rekreacyjną tzw. uczelnię wyposażoną w telewizor a także gdzie wychowankowie mogą korzystać z komputera z dostępem do internetu. Pomieszczenia ogólnodostępne dla wychowanków czyli aneks z jadalnią oraz pomieszczenie do wypoczynku są rozmieszczone na dwóch piętrach co nie sprzyja wspólnemu spędzaniu czasu i integrowaniu wychowanków. Wskazane jest przeorganizowanie pomieszczeń tak, aby były bardziej przyjazne wychowankom.

Warunki lokalowe są adekwatne do liczby miejsc określonej w regulaminie.
akta kontroli str. 339-340

6. Zapewnienie dzieciom wyżywienia, dostosowanego do ich potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych oraz stanu zdrowia, w tym dostępu do produktów żywnościowych i napojów przez całą dobę, zapewnienie dostępu do nauki, zajęć wyrównawczych, kompensacyjnych, a także terapeutycznych i rewalidacyjnych oraz zaopatrzenie w wyroby medyczne, zapewnienie dostępu do opieki zdrowotnej i zaopatrzenie w produkty lecznicze. Wyposażenie dzieci w odzież, obuwie, bieliznę i inne przedmioty osobistego użytku, zabawki odpowiednie do wieku rozwojowego, środki higieny osobistej.

wyżywienie, w tym konieczność stosowania specjalnych diet, wyposażenie aneksów kuchennych	Posiłki w placówce przez wychowanków zostały ocenione jako „dobre”, a ilość jedzenia jest wystarczająca i się najadają. Część dzieci podała, że nie zawsze mogą jeść między posiłkami. Spowodowane jest tym, że kuchnia jest zamykana i nie zawsze wychowawca ją otwiera. Informację przekazano dyrektorowi celem natychmiastowego podjęcia działań, tak aby dzieci miały dostęp do jedzenia i napoi przez całą dobę. Część wychowawców podała, że żywność i napoje są w placówce dostępne dla dzieci przez całą dobę, kuchnia jest otwierana na potrzeby dzieci pod nadzorem wychowawcy. Kolejni podali, że dzieci mają dostęp do kuchni przez całą dobę, jednak w nocy mogą korzystać jedynie na życzenie lub prośbę. Zgodnie z oświadczeniem dyrektora, w placówce nie przebywają dzieci o specjalnych potrzebach żywieniowych.
realizacja obowiązku szkolnego, dostęp do zajęć wyrównawczych, kompensacyjnych, terapeutycznych i rewalidacyjnych	Na dzień kontroli 11 wychowanków objętych było obowiązkiem szkolnym. Wychowankom, u których występowały trudności szkolne zapewniono indywidualną pomoc w nauce, udział w zajęciach wyrównawczych, diagnozowano w poradni pedagogiczno-psychologicznej, kierowano do odpowiednich szkół.

⁴ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 r., poz. 1720)

Zapewnienie podręczników i przyborów szkolnych	W ankietach jak i w rozmowie z kontrolującymi jedno dziecko zgłosiło braki podręczników do języka niemieckiego i geografii. Dyrektor centrum wyjaśnił, że „wychowanka została przyjęta do placówki w trakcie trwania roku szkolnego 2023/2024. Nie zgłaszała braków w podręcznikach szkolnych. (...) Sytuacja „wyjaśniła się” dopiero wówczas, gdy wychowanka zgłosiła się do pedagoga placówki z prośbą o pomoc w przygotowaniu do lekcji geografii przynosząc na spotkanie pożyczony od koleżanki z klasy podręcznik i ćwiczenia. Potrzebne materiały zostały skserowane. Wychowanka zapewniła, że brak podręcznika w żaden sposób nie wpływa na jakość jej przygotowania do zajęć lekcyjnych.” Poucza się dyrektora centrum aby wszyscy wychowankowie mieli zapewnione podręczniki niezależnie od tego, kiedy zostaną przyjęci do placówki. Dyrektor centrum oświadczył, (...) „aby w przyszłości uniknąć sytuacji budzących wątpliwości, w podobnych przypadkach, wychowankowie zostaną zabezpieczeni w podręczniki szkolne, aby realizacja programu szkolnego nie budziła zastrzeżeń”. Pozostali wychowankowie nie zgłaszali braków w tym zakresie.
umieszczanie dzieci w młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, przyjazdy wychowanków	Na dzień kontroli troje dzieci przebywało w młodzieżowym ośrodku socjoterapii oraz 2 wychowanków w młodzieżowym ośrodku wychowawczym.
zapewnienie opieki i pomocy dzieciom niepełnosprawnym	W placówce na dzień kontroli nie przebywały dzieci z niepełnosprawnością.
zapewnienie dzieciom opieki medycznej, w tym zapewnienie leków i wyrobów medycznych	Wszyscy wychowankowie posiadali ubezpieczenie zdrowotne i byli zapisani do lekarza pierwszego kontaktu. Część dzieci wymagała pomocy specjalistycznej: stomatologa – 6 osób, psychiatry - 4, okulisty – 3, ginekologa – 4, dermatologa – 1 osoba. Recepty realizowane były na bieżąco, a dzieci wyposażane w wyroby medyczne wg potrzeb np. okulary.
hospitalizacje wychowanków w szpitalach/ na oddziałach psychiatrycznych	W okresie podlegającym kontroli żadne dziecko nie było hospitalizowane w szpitalu psychiatrycznym.
wyposażenie dzieci w odzież, obuwie, bieliznę i inne przedmioty osobistego użytku	Wychowawcy podali, że odzież i obuwie są kupowane wg potrzeb wychowanków, a także zabezpieczane są niezbędne środki higieniczne. Również dzieci potwierdziły, że mają zabezpieczone potrzeby w tym zakresie.

oraz środki higieny osobistej	
zapewnienie dzieciom zabawek odpowiednich do wieku rozwojowego	Pomieszczenie do wypoczynku zajmowane przez dzieci były wyposażone w gry, zabawki oraz materiały dydaktyczne dostosowane do wieku i zainteresowań wychowanków

akta kontroli str. 15-24, 56-76

7. Wypłacanie drobnych kwot do własnego dysponowania przez dziecko.

W placówce obowiązywał Regulamin przyznawania kwoty pieniężnej do własnego dysponowania (tzw. kieszonkowe) dla wychowanków Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 1 i 2 w Chojnie oraz Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 3 i 4 w Trzcińsku Zdroju.

Na podstawie weryfikacji list wypłat „kieszonkowego” za miesiące: styczeń, czerwiec, lipiec 2023 r., oraz kwiecień 2024 r. stwierdzono, że wychowankowie otrzymywali kieszonkowe w wysokości od 11 zł do 65 zł. Podczas przeprowadzania ankiet i rozmowy z wychowankami 3 dzieci wskazało, że nie otrzymało kieszonkowego. Kontrolujący podczas rozmowy wyjaśnili sytuację i taka odpowiedź wynikała z niezrozumienia pytania.

Podczas kontroli przeprowadzonej w Placówce nr 1 w Chojnie kontrolujący stwierdzili przypadki, kiedy to wychowankowie otrzymywali 11 zł co nie stanowiło najniższej obowiązującej kwoty kieszonkowego. W związku z powyższym 23 kwietnia 2024 r. we wszystkich placówkach, dla których obsługę ekonomiczno-administracyjną prowadzi Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Chojnie zostało wypłacone wyrównania do najniższej kwoty, tym dzieciom, które jej nie otrzymały. Wskazano dyrektorowi centrum aby na bieżąco weryfikować przepisy w celu uaktualniania najniższej obowiązującej kwoty kieszonkowego dla wychowanka.

akta kontroli str. 15-24, 56-76

8. Prowadzenie obowiązującej dokumentacji.

8.1. Prowadzenie dokumentacji wychowanków.

Oceny dokonano na podstawie analizy dokumentacji 13 wychowanków przebywających w placówce na dzień kontroli.

Lp.	Inicjały i wiek dziecka, data umieszczenia w placówce	Prowadzenie dokumentacji: diagnoza psychofizyczna, plan pomocy dziecku, karta pobytu, arkusze badań i obserwacji, karta udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa, pedagoga lub osobę prowadzącą terapię.
1.	[tekst wyłączony z jawności]	W planie pomocy dziecku terminy realizacji zbyt ogólne. W karcie pobytu w obszarze współpracy z instytucjami wskazano tylko osoby (instytucje), nie dokonano opisu ustaleń.
2.	[tekst wyłączony z jawności]	W planie pomocy dziecku terminy realizacji poszczególnych działań zbyt ogólne.
3.	[tekst wyłączony z jawności]	W planie pomocy dziecku terminy realizacji poszczególnych działań zbyt ogólne.
4.	[tekst wyłączony z jawności]	Opis pod tabelą.
5.	[tekst wyłączony z jawności]	Opis pod tabelą.

	[jawności]	
6.	[tekst wyłączony z jawności]	W planie pomocy dziecku oraz modyfikacjach terminy realizacji działań zbyt ogólne.
7.	[tekst wyłączony z jawności]	Bez uwag.
8.	[tekst wyłączony z jawności]	Bez uwag.
9.	[tekst wyłączony z jawności]	Bez uwag.
10.	[tekst wyłączony z jawności]	W planie pomocy dziecku brak wskazanego okresu obowiązywania planu. W karcie pobytu w obszarze współpracy z instytucjami wpis: nie dotyczy.
11.	[tekst wyłączony z jawności]	Bez uwag.
12.	[tekst wyłączony z jawności]	Zbyt ogólne terminy realizacji poszczególnych działań zaplanowane w planie pomocy dziecku.
13.	[tekst wyłączony z jawności]	Bez uwag

W przypadku dzieci [tekst wyłączony z jawności] przyjętych i przebywających w placówce w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa, których pobyt jest legalny, poucza się dyrektora o konieczności sporządzania arkusza badań i obserwacji, karty udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa, pedagoga lub osobę prowadzącą terapię oraz karty pobytu.

W kwestiach uchybień opisanych w tabeli kontrolujący udzielili instruktażu dotyczącego prowadzenia dokumentacji wychowanków.

Plany pracy z rodziną sporządzane przez pracownika socjalnego placówki są słabej jakości, niekompletne. W przypadku rodziców dzieci [tekst wyłączony z jawności] wypełniona tylko pierwsza strona (dane formalne), brak jest założeń i celu oraz zadań do realizacji, brak daty, nie jest podpisany przez rodziców.
akta kontroli str. 141-326

8.2. Prowadzenie innej dokumentacji.

protokoły z posiedzeń zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka	Posiedzenia zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka były protokołowane.
ewidencja wychowanków	Placówka prowadziła ewidencję wychowanków, która zawierała wszystkie elementy określone w przepisach.

8.3. Przechowywanie dokumentacji.

Dokumentacja wychowanków była przechowywana w szafach zamykanych na klucz, zabezpieczona przed dostępem osób nieuprawnionych.

9. Przygotowanie placówki do wypełniania zadań określonych w regulaminie.

lp.	zagadnienie	opis
1.	przygotowanie placówki pod względem lokalowym dla liczby dzieci określonej w regulaminie	Placówka jest przygotowana pod względem lokalowym do realizowania zadań dla liczby dzieci określonej w regulaminie.

2.	zatrudnienie wychowawców adekwatne do liczby miejsc określonej w regulaminie/umieszczonych dzieci organizacja pracy umożliwiająca wychowawcy wykonywanie wszystkich zadań wynikających z przepisów, w tym indywidualnej pracy na rzecz dzieci zakresy obowiązków pracowników merytorycznych	W wyniku prowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono, że przestrzegany był przepis stanowiący, że jeden wychowawca może kierować procesem wychowawczym nie więcej niż 5 dzieci. Placówka zatrudnia wychowawców adekwatnie do liczby miejsc określonej w regulaminie oraz zgodnie z § 10 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Analiza wybranych grafików (luty, kwiecień i maj 2024 r.) wykazała, że organizacja pracy umożliwia wychowawcom wykonywanie wszystkich zadań, w tym również indywidualnej pracy z dzieckiem. Pracownicy posiadali zakresy obowiązków uwzględniające wszystkie zadania określone w obowiązujących przepisach.
3.	zgodność umieszczeń dzieci z liczbą miejsc określoną w regulaminie	Zweryfikowano na podstawie analizy pierwszego dnia każdego parzystego miesiąca w okresie od 1 lutego 2023 r. do 1 kwietnia 2024 r. W pięciu przypadkach stwierdzono przekroczenie stanu wychowanków powyżej liczby miejsc określonej w regulaminie. Placówka posiadała zgodę wojewody na umieszczenia dzieci ponad limit określony w regulaminie a także na niewliczanie do limitu miejsc określonych w regulaminie (dot. przyjęcia dzieci z Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego kraju) lub było to przyjęcie interwencyjne. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.
4.	zapewnienie właściwej opieki w ciągu doby	Zapewnienie wychowankom opieki w ciągu dnia i w godzinach nocnych skontrolowano na podstawie analizy wpisów z 10 dni wybranych losowo z ostatniego półrocza z rejestru opieki dziennej i nocnej (10.12.2023 r.-20.04.2024 r.). Według grafików pracy pracowników, opieka dzienna oraz nocna zapewniona była przez pojedynczy dyżur sprawowany przez wychowawcę. Zachowana była ciągłość opieki.
5.	zapewnienie specjalistycznej opieki adekwatnej do potrzeb dzieci	Wychowankowie otrzymywali wsparcie adekwatnie do występujących potrzeb. Wychowankowie byli objęci opieką pedagogiczną i psychologiczną na terenie placówki, szkół, do których uczęszczają, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych a także poradni pedagogiczno-psychologicznej, prywatną pomocą psychiatryczną.
6.	przygotowanie do samodzielności	Według informacji od pracowników placówka przygotowuje dzieci do samodzielności poprzez m.in.: pomoc w załatwianiu spraw urzędowych,

		<p>samodzielne przygotowanie posiłków, uczenie umiejętnego gospodarowania kieszonkowym, wdrażanie do utrzymywania porządku w swoim otoczeniu i dbania o higienę osobistą, nauka umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów, pomoc w znalezieniu mieszkania, samodzielne przejazdy do szkół znajdujących się w innych miejscowościach, nauka gotowania, kształtowanie nawyków higieniczno-porządkowych.</p>
7.	<p>pokrywanie kosztów przejazdu do uzasadnionych miejsc pobytu, pokrywanie kosztów pobytu w bursie, internacie lub ośrodkach</p>	<p>Zgodnie z informacją udzieloną przez pracowników, placówka pokrywa koszty przejazdów dzieci poprzez zakup biletów miesięcznych, jednorazowych na PKS lub PKP, przejazdy samochodem służbowym. Za pobyt dzieci w ośrodkach, w okresie objętym kontrolą, poniesiono koszt w wysokości 15 275,26 zł.</p>
8.	<p>organizowanie dzieciom czasu wolnego zapewnienie dzieciom warunków do rozwijania zainteresowań</p>	<p>Na pytanie <i>co robisz w czasie wolnym?</i> podopieczni wskazali: śpię, wychodzę na dwór, gram na telefonie, słucham muzyki, jeżdżę na hulajnodze, gram w piłkę nożną, czytam, oglądam TV, bajki. Dyrektor centrum jako formy spędzania czasu wolnego wskazał, że organizowane są kilkudniowe wyjazdy w czasie wakacji i ferii zimowych. Wychowankowie uczestniczą również w jednodniowych wyjazdach np. do kina, parku trampolin, McDonalda, na lodowisko, na mecze piłki nożnej. Ponadto dzieci uczestniczą w imprezach organizowanych przez Centrum Kultury w Trzcińsku Zdroju. Wychowankowie spędzają czas na świeżym powietrzu, korzystają z placu zabaw, wychodzą na spacer, jazdę na rolkach, rowerach, korzystają również z siłowni zewnętrznej. Z okazji np. Dnia Dziecka, Mikołaja placówka organizuje swoje imprezy w których dzieci chętnie uczestniczą.</p>
9.	<p>opracowane procedury i programy</p>	<p>W placówce opracowane zostały 32 procedury postępowania w różnych sytuacjach, m.in. przyjmowania wychowanka, postępowania w przypadku odwiedzin rodziców, rodzeństwa, dotycząca urlopowania wychowanka do domu w dni wolne od nauki szkolnej, postępowania w przypadku samowolnego opuszczenia placówki, postępowania w razie wypadku oraz konieczności umieszczenia wychowanka w szpitalu specjalistycznym, postępowania na wypadek samookaleczenia, prób samobójczych lub innych przejawów autoagresji.</p>
10.	<p>wsparcie wolontariuszy</p>	<p>W okresie objętym kontrolą placówka nie korzystała ze wsparcia wolontariuszy.</p>

Podsumowanie ustaleń kontroli.

stwierdzone nieprawidłowości / uchybień	1) wnioski dotyczące zasadności pobytu dziecka nie przesłane do sądu i ośrodka adopcyjnego, 2) nie zaproszenie na posiedzenie zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka rodziców oraz ośrodka adopcyjnego, 3) sporządzenie opinii do ośrodka adopcyjnego wynikających z art. 139a ustawy nie na zespole do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, 4) nie dokonanie okresowej oceny sytuacji dziecka od 8 miesięcy (2 przypadki) 5) brak zaświadczenia lekarskiego dotyczącego braku przeciwwskazań do pracy w placówce u jednego pracownika przez 9 miesięcy 6) trzy osoby wskazały na stosowanie kary w postaci nie wychodzenia z pokoju nawet przez cały dzień
przyczyny stwierdzonych nieprawidłowości / uchybień	przeoczenie, zaniedbanie, brak wiedzy
skutki stwierdzonych nieprawidłowości / uchybień	- sporządzenie opinii nie przez wszystkich członków zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka, co jest niezgodne z przepisami, - brak aktualnej wiedzy na temat sytuacji dziecka, - dopuszczenie do pracy pracownika bez ważnych badań lekarskich, - izolacja dziecka - formalne.
osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości / uchybień	dyrektor centrum, wychowawca, pracownik socjalny
wpis w książce kontroli	7
uprawnienia jednostki kontrolowanej	zgodnie z art. 197d ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzenia kontroli jednostka kontrolowana może zgłosić umotywowane zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego w terminie 7 dni od daty jego otrzymania.
wystąpienie otrzymują	1) Dyrektor Centrum Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Chojnie 2) Wojewoda Zachodniopomorski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, w celu ich wyeliminowania oraz podniesienia jakości opieki nad dziećmi

wydaję zalecenia

zwykłe:

- po dokonaniu okresowej oceny sytuacji dziecka przesyłać do sądu oraz ośrodka adopcyjnego wnioski dotyczące zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce zgodnie z art. 138 ust 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- zapraszać na posiedzenie zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka w myśl art. 137 ust. 1 i 2 ustawy,
- opinie wynikające z art. 139a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej sporządzać na zespole do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka,

znaczące:

- okresowej oceny sytuacji dziecka dokonywać zgodnie z terminami określonymi w art. 138 ust. 1 ustawy,
- potwierdzać zdolność pracowników do pracy zaświadczeniem lekarskim o braku przeciwwskazań do pracy w placówce opiekuńczo-wychowawczej zgodnie z art. 98 ust. 3 pkt 4 ustawy,
- wyeliminować stosowanie kar izolacyjnych.

W przypadku braku zastrzeżeń, proszę o poinformowanie mnie w ciągu 30 dni od daty otrzymania wystąpienia o sposobie realizacji zaleceń

Z upoważnienia

Wojewody Zachodniopomorskiego

Dawid Krystek

II Wicewojewoda Zachodniopomorski

Zespół inspektorów:

Justyna Jarczewska

Starszy inspektor wojewódzki

W Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej

Renata Karwowska-pracownik nieobecny

Izabela Wojtczak-Sikorska

Zastępca Dyrektora

w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej

Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego

Klauzula anonimizacji

- Zakres wyłączenia:** informacje mogące bezpośrednio lub w kontekście ujawnić dane osobowe osoby fizycznej.
- Podstawa prawna wyłączenia i przetwarzania:** art. 5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej(Dz. U. z 2022r poz. 902 – tekst jednolity), art. 5 ust.1. lit. B oraz art.6 ust.1 lit. C Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych, oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE

- C. **Osoba, która dokonała wyłączenia:** Dyrektor Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej
- D. **Podmiot w interesie którego dokonano wyłączenia z jawności:** art. 8 ust. 5 w związku z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej: (osoby fizyczne)